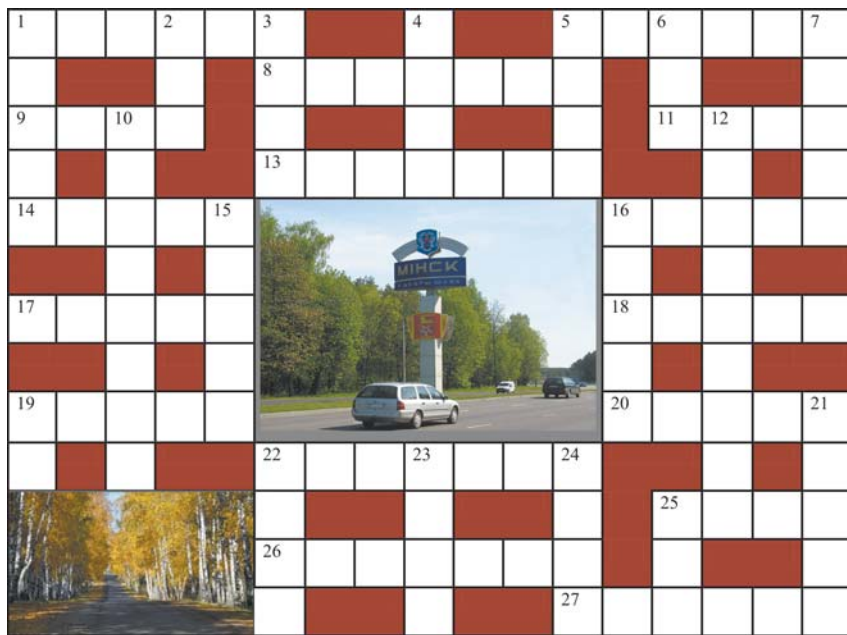

Дарогі, вечныя дарогі!

Па гарызанталі: 1. Дарожны рабочы, які пракладае дарогу брукам. 5. Дрэва, якое некалі абрамляла большасць беларускіх дарог. 8. Яма на дарозе ад язды. 9. «Дарогі, вечныя дарогі! // Не вечна ж ходзяць па вас ...!». 3 пазмы Я. Коласа «Новая зямля» (раздзел «Па дарозе ў Вільню»). 11. «Хуткая ... захоплівае дух, а калі-некалі і жыццё». Г. Аляксандраў. 13. Цану дарогі ведае конь, цану праўды — ... (прык.). 14. «Калі дзяўчына ўстапае табе ... ў аўтобусе, няма сэнсу да яе заляцацца». А. Давідовіч. 16. На ўезджанай дарозе ... не расце (прык.). 17. Час уборкі збожжавых культур. 18. Тое, на што абапіраецца мост праз раку, пуцэправод. 19. «І павяла мяне дарога // У новы ..., у новы свет». З верша С. Грахоўскага «Пачатак дарогі». 20. Напрамак лініі дарогі. 22. Рэч, якую дораць на шчасце. 25. Буйная лінейная ўпадзіна ў зямной кары. 26. Веснавы шлях — не дарога, а п'янага мова — не ... (прык.). 27. «Як я ехаў да яе // ... на рысорах. // А прыехаў ад яе, хе-хе, // Хата на падпорох». З беларускай народнай песні «Як я ехаў да яе».

цярынінскі ...». 19. Першая нота музычнай гамы. 21. Восеньская кветка. 22. Не конь вязе, але дарога, не бог памагае, але ... (прык.). 23. «А я лягу — прылягу ... гасцінца старога». З песні «А я лягу-прылягу» (словы Н. Гілевіча, музыка Э. Хан-

ка). 24. Прадстаўнік народа, які насяляе Сярэднюю Азію і Паўночную Афрыку. 25. Назва літары «р» у старажытнаславянскай азбуцы.

Склаў Лявон ЦЕЛІШ.

г. Дзяржынск.

Па вертыкалі: 1. Алгебраічны выраз; двухчлен. 2. 14-я літара грэчаскага алфавіта. 3. Той, хто імкнецца атрымаць за сваю работу больш, чым яна каштуе. 4. Дзе праехала пярэдняе ... воза, там праведзе і задняе (турэцкая прык.). 5. Ударная частка паравога молата. 6. Рухомы папярочны брус на мацэ судна. 7. Рамка. 10. «Бяжыць пад коламі ..., // Бягуць прысадзіны назад». З верша Я. Купалы «На Даўгінаўскім гасцінцы». 12. Стомлены, змучаны ў дарозе. 15. ... сябра і вораг чалавека (прык.). 16. «Храпуць узмыленыя коні, // клубіцца пыл над бальшаком». З верша А. Вялюгіна «Ка-

24. Араб. 25. Рцы. Гасцінец. 12. Здарожжы. 15. Агонь. 16. Тракт. 19. До. 21. Астра. 22. Пуга. 23. Край. **Праведзе, калі ласка, адказы!** Па вертыкалі: 1. Бінном. 2. Ксі. 3. Рвач. 4. Копа. 5. Баек. 6. Рэя. 7. Асада. 10. Рыф. 26. Гуарка. 27. Брычка. Па гарызанталі: 1. Брукар. 5. Бароса. 8. Выбоіна. 9. Норт. 11. Рэза. 13. Чалавек. 14. Меца. 16. Трава. 17. Жніво. 18. Апора. 19. Дзень. 20. Траса. 22. Падкова. 25.

У шчасны час, у час бяды,
У вясновым лесе, у полі зімнім
Я чую ўсюль напеў радзінны...
Хіба ж не гэта чуеш ты?

Я з песняй сто шляхоў прайшоў,
Шмат што знайшоў

і зноў шукаю.
Яна — свая: ляціць, кружыць
У чарадзе маіх гадоў.

Усё спакваля ў нябыт сплывае,
А гэта песня — не знікае.
Той песні сэрца падпявае,
У ёй мова матчына жыве.

На адной з мінскіх вуліц днямі вырас новы білборд. Узнёсся ён вышэй за ўсе навакольныя носьбіты рэкламы і безальтэрнатыўна запатрабаваў ад насельніцтва «падпяваць» растыражыраваным спевакам з нашай суседкі Расіі. Не стану спрачацца, тыя спевакі вядомыя даўно і паўсюд-

на. Але ж чаму ў цэнтры беларускай сталіцы не знайшлося месца для прозвішчаў беларускіх спевакоў? Мяркую, што не супраць былі б спевакі Расіі і Беларусі, калі б аматары эстрады падпявалі ім разам.

У працяг тэмы хачу прапанаваць чытачам «Звязды» пазнаёміцца з фотаздымкам, на якім наша чытачка Сафія Мароз з Асіповіцкага раёна з унукам Уладзіславам. Спадарыня Сафія даўно піша выдатныя вершы на роднай мове, спявае ў фальклорным ансамблі. У зборніках яе пазіі таксама сцвярджаецца думка пра тое, што павага да роднай мовы спрыяе аднасці розных народаў.

Даты Падзеі Людзі

28 КАСТРЫЧНІКА

1572 год — заснавана Лоская друкарня, адзін з цэнтраў рэфармацыйнага кнігавыдання XVI стагоддзя ў Беларусі. Дзейнічала ў мястэчку Лоск Валожынскага раёна да 1592 года. Належала магнату Яну Кішку, які выкупіў у братаў Кавячынскіх абсталяванне Нясвіжскай друкарні і размясціў яго ў сваім маёнтку. У 1570-х — пачатку 1580-х ідэйным кіраўніком друкарні быў Сымон Будны. У гэтай друкарні выдадзены Новы Заповіт у ягоным перакладзе (з прадмовай і заўвагамі). Тут працавалі вядомыя друкары Даніла Ланчыцкі і Ян Карцан. Лоская друкарня працягнула выдавецкія традыцыі Францыска Скарыны. Перастала існаваць пасля смерці Яна Кішкі (1592).

1886 год — пад гарматную кананату адбылося ўрачыстае адкрыццё самага знакамітага помніка Амерыкі — статуі Свабоды. Яна была ўстаноўлена ў вусці Гудзона ў нью-ёркскай гавані.

1897 год — праведзены першы і адзіны ў XIX стагоддзі поўны пералік насельніцтва Расійскай імперыі. Колькасць жыхароў Расіі (без уліку Фінляндыі) складала 126,4 млн чалавек, з іх 13 працентаў — гарадское насельніцтва. У Беларусі (у сучасных межах) — 6,3 млн чалавек.

1946 год — дзень нараджэння Віктара дзедзя мастацтваў. З 1985 года — рэжысёр Віцебскай лялечнай трупы пры тэатры імя Я. Коласа, з 1990-га — мастацкі кіраўнік створанага на аснове лялечнай трупы беларускага тэатра «Лялька».

Было сказана

Ніна МАЦЯШ, паэтэса:
«О Божа, дай мне сілы не змяніць
Таго, чаго змяніць не ў сіле я.
І дай мне мудрасці, каб разлічыць,
Што — не пад сілу мне, а што — мой абавязак».

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	8.03	17.43	9.40
Віцебск —	7.56	17.29	9.33
Магілёў —	7.53	17.33	9.40
Гомель —	7.46	17.34	9.48
Гродна —	8.17	17.59	9.42
Брэст —	8.14	18.03	9.49

Месяц

Апошняя квадра 22.10—29.10.
Месяц у сузор'і Шаляў.

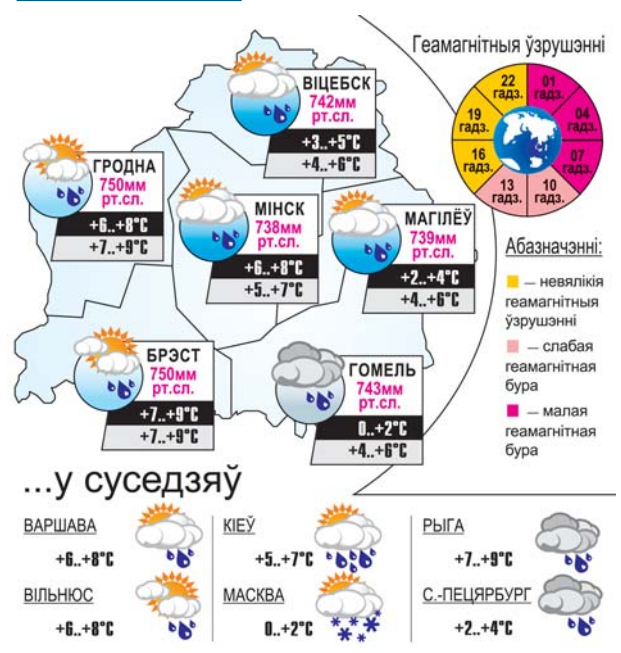
Імяніны

Пр. Аляксандра, Дзмітрыя, Івана, Леаніда, Міхаіла, Пятра, Сямёна, Сяргея.
К. Антона, Тадэвуша, Шымана, Юды.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

«Цяжка ў вучэнні? Лёгка ў бай!» — павітаў ваенкам адлічаных за непаспяховасць студэнтаў.

Пайшла на кухню выключыць святло. Вярнулася з дзвюма катлетамі...
Піць чаю — баюся вяртацца...

Заможны стары дыктуе натарыусу завяшчанне:

— Маёй жонцы, якая ўсё жыццё марыла пра брыльянтавае калье і норкавае футра, я даю ў спадчыну сваё старое крэсла-качалку — у ім добра марыць...

— Вова, як думаеш, каму жыць цяжэй — мужыкам ці жанчынам?

— Ганначка, вядома ж мужыкам!
— Гэта яшчэ чаму?
— Дык з-за жанчын!

Малюнак Аляксандра КАРШАКЕВІЧА.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЕГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.
 РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЬПЛА, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯХОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), В. МЯДЗВЕДЗЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК (намеснік галоўнага рэдактара).
 Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».
 НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
 ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 284 44 04, падпіскі і распаўсюджванне — 284 44 04, бухгалтэры: 287 18 81.
 Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўляюцца меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

<http://www.zviazda.by>;
 e-mail: info@zviazda.by,
 (для зваротаў): zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79,
 РЕКЛАМЫ e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.
 Тыраж 20.023. Індэкс 63850. Зак. № 4175.

Нумар падпісаны ў 19.30
 27 кастрычніка 2016 года.

М	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
П	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12